

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 152/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť Slovenskej kancelárie poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s. r. o., Laurinská 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Timcsák, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 200/2013 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2013 v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava II vydaný pod sp. zn. 45 C 32/2005 z 15. októbra 2012, a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 178/2014 a jeho uznesením z 13. augusta 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Slovenskej kancelárie poisťovateľov o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2015 doručená sťažnosť Slovenskej kancelárie poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“ alebo „odporca“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 200/2013 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) vydaný pod sp. zn. 45 C 32/2005 z 15. októbra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 178/2014 a jeho uznesením z 13. augusta 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

V súvislosti s doterajším priebehom konania pred všeobecnými súdmi sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza:

«Žalobou zo dňa 6. 4. 2005 podanou na Okresný súd Bratislava II uplatňovala žalobkyňa... nárok na náhradu škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia...

Žalobkyňa pôvodne žiadala náhradu za sťaženie svojho spoločenského uplatnenia vo výške 39.832,70 EUR... na základe Posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 22. 4. 2004 vypracovaného ošetrojúcim lekárom..., kde bolo sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne ohodnotenú na 400 bodov (poúrazové obmedzenie driekovej chrbtice stredne ťažké s príznakmi koreňového dráždenia).

Následne žalobkyňa zmenila návrh na začatie konania a na základe posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 18. 10. 2005 požadovala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 59.749,05 EUR...

V priebehu konania bolo vykonané znalecké dokazovanie, pričom v zmysle znaleckého posudku č. 9/2010 znalca Doc. [REDACTED] zo dňa 13. 11. 2010 (ďalej len „Znalecký posudok“) bolo sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne ohodnotenú na 725 bodov. V nadväznosti na toto znalecké dokazovanie bol opätovne zmenený petit žaloby, pričom žalobkyňa požadovala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 72.196,77 EUR. Táto suma bola tvorená náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia za (i) poúrazovú poruchu hybnosti driekovej chrbtice stredne ťažkého stupňa podľa položky 302 c/, za ktorú bolo v Znaleckom posudku priznané bodové ohodnotenie 100 bodov, (ii) poúrazovú poruchu hybnosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa podľa položky 302 a/, za ktorú bolo v Znaleckom posudku priznaných 25 bodov a (iii) vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých činiteľov a tiesnivých situácií podľa položky 253, za ktoré bolo Znaleckým posudkom žalobkyňi priznaných 600 bodov. Žalobkyňi bolo teda spolu priznaných 725 bodov bodového ohodnotenia v zmysle Vyhlášky ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia... Žalobkyňa si už v podanom návrhu uplatnila zvýšenie základného bodového ohodnotenia na 50-násobok.

O žalobe rozhodol Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 15. 10. 2012, sp. zn.: 45C/32/2005, ktorým zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 36.068,75 EUR a vo zvyšku návrh zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, podľa ktorého sťažovateľ namietal hodnotenie položky 253 (posttraumatická stresová porucha), nakoľko nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi dopravnou nehodou a psychickým stavom žalobkyne. Naopak, Okresný súd Bratislava II tvrdil, že mal jednoznačne za preukázané splnenie všetkých atribútov zodpovednosti za škodu, a to existenciu škody, zavinenie a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti. Konajúci súd uviedol, že vzťah príčiny a následku bol priamy, čo vyplýva najmä zo záverov Znaleckého posudku. Okresný súd Bratislava II vyslovil, že „posttraumatická stresová porucha vznikla následkom intenzívnej stresovej situácie a znalec pripustil, že z väčšej časti ju mohlo spôsobiť úmrtie syna navrhovateľky, nedá sa však kvantifikovať, koľko je to percent, či 20, 50 alebo napr. 70... Súd mal teda za to, že v danom prípade ide o špecifický prípad, kedy nemožno oddeliť posttraumatickú

stresovú poruchu spôsobenú úmrtím syna navrhovateľky a posttraumatickú stresovú poruchu spôsobenú v dôsledku vlastného poškodenia zdravia navrhovateľky.“

Napriek tomu, že znalec dokonca pripustil, že posttraumatická stresová porucha bola spôsobená úmrtím syna žalobkyne, a teda by príčinná súvislosť medzi samotnou dopravnou nehodou ako škodovou udalosťou nebola daná, konajúci Okresný súd Bratislava II priznal žalobkyni nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia aj za predmetnú položku č. 253.

Ohľadne druhej námietky sťažovateľa o neprimeranosti zvýšenia bodového ohodnotenia až na jeho 50-násobok Okresný súd Bratislava II uviedol, že „neboli preukázané mimoriadne okolnosti, ktoré by preukazovali zvýšenie až na 50-násobok“, ale zároveň vyslovil, že „vzhľadom k mimoriadnym okolnostiam a povahe daného prípadu je zvýšenie základného bodového ohodnotenia na jeho 25-násobok dôvodné.“

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie aj žalobkyňa, aj sťažovateľ.

Sťažovateľ podal voči rozsudku Okresného súdu Bratislava II odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“),

- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p.,

- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. v spojení s § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku, resp. z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p...

O odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 5. 12. 2013, sp. zn.: 9 Co 200/2013, ktorý napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II potvrdil...

Voči tomuto rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave (v časti, v ktorej bol potvrdený výrok I. rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 36.068,75 EUR do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku) podal sťažovateľ dovolanie zo dňa 24. 2. 2014.

Prípustnosť dovolania sťažovateľ odôvodňoval na základe ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p., pričom dôvodil, že obsahom práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces je aj

požiadavka na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu po stránke skutkovej a aj po stránke právnej. Rozhodnutie súdu musí byť presvedčivé, zrozumiteľné a preskúmateľné, nesmie byť svojvoľné, arbitrárne. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí zakladá z hľadiska judikatúry súdov prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. (sťažovateľ poukazoval na judikatúru - rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 170/2005, sp. zn. 4 Cdo 171/2005, resp. nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 342/2010, resp. rozhodnutie ESLP vo veci Helle c. Fínsko z 19. decembra 1997 a iné) ako aj porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane základných práv a slobôd.

Sťažovateľ poukazoval na to, že rozsudok odvolacieho súdu nebol v napadnutej časti riadne odôvodnený, je nepreskúmateľný a preto odporuje ustanoveniu § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd sa riadne nevysporiadal s námietkou sťažovateľa ohľadne absencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vznikom posttraumatickej stresovej poruchou žalobkyne (škody na zdraví)...

Sťažovateľ rovnako namietal aj nedostatočné odôvodnenie aj v otázke posúdenia mimoriadneho zvýšenia nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia...

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podané odvolanie uznesením zo dňa 13. 8. 2015, sp. zn.: 3 Cdo/178/2014, odmietol.»

Proti rozsudku krajského súdu a uzneseniu najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim ich vydaniu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, v ktorej na základe dôvodov v nej uvedených navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa 46 ods. 1 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 8. 2015, sp. zn.: 3 Cdo/178/2014 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. 12. 2013 v konaní 9 Co/200/2013 v časti, ktorou bol potvrdený výrok I. rozsudku Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 45 C 32/2005 zo dňa 15. 10. 2012, ktorým bola žalovanému uložená

povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 36.068,75 EUR do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 8. 2015, sp. zn. 3 Cdo/178/2014 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. 12. 2013, sp. zn. 9 Co/200/2013 v časti, ktorou bol potvrdený výrok I. rozsudku Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 45 C 32/2005 zo dňa 15. 10. 2012, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 36.068,75 EUR do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, sa rušia a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh,

ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne verejnej moci.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

II.1 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 178/2014 a jeho uznesením z 13. augusta 2015

Podstatu sťažovateľkinej argumentácie proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu tvoria dve samostatné myšlienkové línie. Jednou je jej nesúhlas s názorom, že nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia krajského súdu po jeho skutkovej a právnej stránke nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ale môže odôvodňovať iba inak prípustné dovolanie, a druhou je polemika s právnym názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého nedoručenie vyjadrenia žalobkyne k ňou podanému odvolaniu proti rozsudku krajského súdu nezaložilo v okolnostiach danej veci procesnú vadu subsumovateľnú pod § 237 písm. f) OSP. Sťažovateľka v tejto súvislosti okrem iného tvrdí, že o podaní vyjadrenia zo strany žalobkyne k jej odvolaniu nevedela, pričom ďalej uvádza, že skutočnosť, že bola v priebehu dovolacieho konania zastúpená advokátskou kanceláriou, nenahrádza povinnosť všeobecného súdu zaslať dotknutej procesnej strane stanovisko protistrany, ktoré je formulované ako skutková alebo právna argumentácia.

Ústavný súd v súvislosti s prvou námietkou sťažovateľky musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnutým uznesením najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) OSP, ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP, mohlo (v okolnostiach daného prípadu) dôjsť k namietanému porušeniu v petite sťažnosti označených práv.

Najvyšší súd napadnuté uznesenie v podstatnej časti odôvodnil takto:

„... V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012)...

... K námietke odporkyne, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.), dovolací súd uvádza, že... nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesné prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.), samo nesprávne právne

posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže odporkyňa tento dovolací dôvod uplatnila v dovolaní, ktoré nie je procesné prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.“

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označeným základným právam sťažovateľky v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil (a sťažovateľka ich ani neuvádza) osobitné dôvody, ktoré by odôvodňovali odlišný postup, zotrváva na opakovane vyslovenom závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) OSP, ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP. Ani námietka sťažovateľky, že sa týmto

spôsobom najvyšší súd odklonil od svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti (sťažovateľka uvádza iba uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 139/2011 z 12. októbra 2011), neobstojí. Ústavný súd už posudzoval prípady, v ktorých sťažovatelia (podobne ako sťažovateľka v tomto konaní) namietali, že reštriktívnym výkladom prípustnosti dovolania sa najvyšší súd odkláňa od svojej skoršej rozhodovacej činnosti (IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011). Ústavný súd v týchto prípadoch skúmal, či najvyšší súd ponúkol dostatok presvedčivých dôvodov pre svoj záver, a to najmä v súvislosti s princípom právnej istoty a so záujmom na jednotnom rozhodovaní vo veci. Ústavný súd nezistil dôvod odchyliť sa od uvedenej línie rozhodovacej činnosti a uzatvára, že najvyšší súd ústavne konformným spôsobom vysvetlil výklad § 237 písm. f) OSP.

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že najvyšší súd v reakcii na doterajšiu rozchádzajúcu sa rozhodovaciu činnosť jeho senátov a týkajúcu sa posúdenia otázky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP z dôvodu nedostatočného odôvodnenia právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu prijal 3. decembra 2015 stanovisko k výkladu § 237 písm. f) OSP, ktorým do budúca zabezpečil jednotný prístup svojich senátov k posudzovaniu tejto problematiky.

Pokiaľ ide o posúdenie druhej námietky sťažovateľky a jej ústavnoprávny rozmer, ústavný súd považuje za potrebné poukázať na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorý svoje rozhodnutie takto odôvodnil:

«Dovolatel'ka je v dovolacom konaní zastúpená advokátskou kanceláriou. Podľa § 18 ods. 1 veta prvá zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikám (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ustanovenie § 18 ods. 2 veta prvá tohto zákona ukladá advokátovi povinnosť pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, Čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. So zreteľom na citované ustanovenia je dôvodné očakávať, že advokát (advokátska kancelária) – kvalifikovaný právny zástupca dovolateľa urobí všetko pre dosiahnutie procesného úspechu ním zastúpeného účastníka a že

v dovolaní alebo v iných úkonoch urobených v priebehu dovolacieho konania opíše všetky nesprávnosti procesného postupu súdov s vysvetlením, k akej ujme viedli, resp. že podá plný výpočet dôvodov, so zreteľom na ktoré by mal dovolací súd rozhodnúť v zmysle „petitu“ dovolania.

I keď ustanovenie § 242 ods. 2 veta druhá O. s. p. ukladá dovolaciemu súdu, aby na procesné vady konania uvedené v § 237 O. s. p. prihliadol bez ohľadu na to, či v dovolaní boli alebo neboli uplatnené, predsa len – a osobitne v prípade namietaného odňatia možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) – treba mať na zreteli, že pri vyhodnocovaní dopadov procesných nesprávností, ktoré vyšli najavo v priebehu dovolacieho konania, nie je obsah dovolania bezvýznamný. Ide o to, že slovo „neprihliada“ vyjadruje objektívnu stránku prístupu dovolacieho súdu k procesným vadám odvolacieho konania, obsah dovolania ale sprístupňuje dovolaciemu súdu dovolateľov subjektívny pohľad na správnosť postupu súdov a vysvetľuje, či a v akom rozsahu dovolateľ sám vníma niektorý aspekt postupu súdu ako okolnosť zakladajúcu ujmu na jeho procesných oprávneniach. Dovolanie, jeho obsah a v ňom zvolené formulácie a uvedené argumenty sú podkladom, na ktorom dovolací súd posudzuje, či procesnú vadu konania, ktorá vyšla v dovolacom konaní najavo, dovolateľ vôbec vníma ako ujmu na svojich právach účastníka občianskeho súdneho konania. Občiansky súdny poriadok dovolaciemu súdu neukladá, aby dovolateľovi ako ujmu „nanucoval“ to, čo dovolateľ sám za ujmu neoznačil.

Povinnosť prihliadať na určitú procesnú vadu konania ešte neznamená, že dovolací súd musí vždy, bez zreteľa na individuálne okolnosti, priznať takejto vade relevanciu najvyššieho stupňa vedúcu až k záveru o potrebe zrušiť napadnuté rozhodnutie.

... Dovolateľka mala v dovolacom konaní opakovane (jednak v dovolaní, jednak v stanovisku k dovolaciemu vyjadreniu navrhovateľky) vytvorenú procesnú možnosť poukázať aj na to, že jej nebolo doručené vyjadrenie navrhovateľky k jej odvolaniu, a vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré zastáva názor, že jej tým súd spôsobil podstatnú ujmu na jej procesných právach. Procesný postup, na ktorý sa vzťahujú body 9.1. až 9.3., dovolateľka ale v dovolaní a vo svojom ďalšom dovolacom úkone ani len nespomenula.

Ak protistrana doručila súdu také vyjadrenie k odvolaniu, ktoré bolo formulované ako skutková a právna argumentácia, súd ale jej vyjadrenie nezaslal na vedomie odvolateľovi, ide v zmysle toho, čo vyplýva z rozsudku EŠLP vo veci Trančíková proti

Slovenskej republike, o procesnú nesprávnosť zasahujúcu do práva na spravodlivý súdny proces. Avšak skutočnosť, že odvolateľ na túto nesprávnosť vo svojom dovolaní ani len opisne nepoukázal (i keď bol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom), vedie dovolací súd k záveru, že dovolateľ túto nesprávnosť a jej procesné dôsledky vôbec nevníma ako ujmu (podstatnú ujmu) na svojich procesných právach (k tomu vid' už spomenutý rozsudok ESLP vo veci Holub proti Českej republike).»

Z judikatúry ESLP vyplýva, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie je aj zásada kontradiktórnosti konania, podľa ktorej procesným stranám musí byť daná možnosť oboznámiť sa s dôkazmi a stanoviskami predloženými, či už protistranou, alebo subjektom na konaní nezúčastnenom, od ktorého si súd takéto vyjadrenie alebo dôkaz mohol vyžiadať a vyjadriť sa k nim na účely ovplyvnenia rozhodnutia súdu (m. m. Meisser proti Francúzsku, rozsudok ESLP z 30. 6. 2011, č. 25014/07, bod 53). Táto požiadavka sa vzťahuje tak na konanie pred súdom prvej, ako aj na konanie pred súdom druhej inštancie, a to bez ohľadu na to, že obsahom takéhoto procesného úkonu sú skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým sa dotknutá procesná strana už vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania (m. m. Hudáková a spol. proti Slovenskej republike, rozsudok ESLP z 27. 4. 2010, sťažnosť č. 23083/05, bod 29, alebo Trančíková proti Slovenskej republike rozsudok ESLP z 13. 1. 2015, č. 17127/12, bod 45).

V prerokúvanej veci tak vyvstáva otázka, či skutočnosť, že sťažovateľke nebolo krajským súdom zaslané vyjadrenie žalobkyne k jej odvolaniu podanému proti rozsudku okresného súdu, môže v konkrétnych okolnostiach danej veci v súvislosti s namietaným postupom najvyššieho súdu znamenať porušenie ňou označených práv, keďže zásada kontradiktórnosti konania zaručuje účastníkovi konania právo oboznámiť sa s dôkazmi a stanoviskami (repliky k opravným prostriedkom nevynímajúc) predloženými súdu.

V nadväznosti na posudzovanú námietku sťažovateľky ústavný súd aj s poukazom na rozhodovaciu činnosť ESLP (m. m. Stepinska proti Francúzsku, rozsudok z 15. 6. 2004, č. 1814/02, body 17-20, Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., proti Slovenskej republike, rozsudok zo 4. 10. 2011, č. 35090/07, body 89 – 91) konštatuje, že zásada kontradiktórneho

konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie nemá absolútny charakter a jej rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na špecifických okolnostiach daného konania, pričom tieto výnimky môžu okrem iného súvisieť s povahou otázok preskúmaných všeobecným súdom, mierou možného vplyvu realizácie tohto práva na výsledok rozhodnutia všeobecného súdu alebo s osobitným charakterom samotného postupu a rozhodnutia všeobecného súdu. Jednou z prípustných výnimiek zo zásady kontradiktórnosti podľa ESĽP môže byť aj situácia, keď síce z formálneho hľadiska došlo k jej porušeniu, ale toto porušenie nepredstavovalo pre dotknutú procesnú stranu žiadnu podstatnú ujmu na jej právach (m. m. Holub proti Českej republike, rozsudok zo 14. 12. 2010, č. 24880/05).

Ústavný súd vo všeobecnej rovine nespochybňuje vecnú správnosť tej časti argumentácie sťažovateľky, ktorou v podstate namieta ústavnú neudržateľnosť myšlienkovej konštrukcie, podľa ktorej zásada kontradiktórnosti konania je v dostatočnej miere naplnená kombináciou právneho zastúpenia strany sporu a vytvorením možnosti nahliadnutia do súdneho spisu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že je primárne na všeobecnom súde, aby v záujme spravodlivého súdneho konania upovedomil dotknutú procesnú stranu o tom, že mu bolo predložené určité podanie obsahujúce skutkovú alebo právnu argumentáciu a že sa k nemu môže písomne vyjadriť, a až následne je na zvážení strán sporu, či určité podanie niektorej z nich vyžaduje repliku alebo nie, pretože iba takéto chápanie kontradiktórnosti konania v zásade naplňuje vieru strán sporu vo výkon spravodlivosti (m. m. Milatová a spol. proti Českej republike, rozsudok z 21. 6. 2005, č. 61811/00).

So sťažovateľkou už ale nemožno súhlasiť v tom, že by z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýval záver, ktorý by bol v kontradikcii s už uvedenými východiskami.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že rozhodujúcim dôvodom pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania sťažovateľky bola skutočnosť, že nezaslanie vyjadrenia žalobkyne k odvolaniu sťažovateľky nepredstavovalo pre ňu

podstatnú ujmu, a to z toho dôvodu, že tento procesný nedostatok v postupe krajského súdu v dovolacom konaní vôbec nenamietala.

Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na to, že sťažovateľka v sťažnosti síce tvrdí, že túto námietku v dovolacom konaní neuplatnila výlučne z dôvodu, že sa o tejto skutočnosti nedozvedela, avšak z obsahu tej časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorej krajský súd rekapituloval podstatný obsah argumentácie procesných strán uplatnenej v odvolacom konaní, jednoznačne vyplýva, že sťažovateľka sa o podanom vyjadrení žalobkyne k jej odvolaniu a jeho podstatného obsahu musela dozvedieť najneskôr z odôvodnenia rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené procesný nedostatok v postupe najvyššieho súdu v konkrétnych okolnostiach danej veci nedosiahol intenzitu spôsobilú vyvolať ústavnoprávny prieskum sťažovateľkinej veci, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 200/2013 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2013

V súvislosti s namietaným porušením sťažovateľkou označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 200/2013 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2013 je najprv potrebné poukázať na názor ústavného súdu, podľa ktorého v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). To však platí, len pokiaľ je sťažnosť uplatnená na ústavnom súde do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo dovolanie ako neprípustné odmietnuté.

Ústavný súd v príslušnej kancelárii okresného súdu zistil, že uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 5. októbra 2016, a preto považuje lehotu na podanie sťažnosti proti namietanému postupu krajského súdu a jeho rozsudku z 5. decembra 2013 v označenom konaní za dodržanú.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstata argumentácie sťažovateľky sa koncentruje do námietky nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, pretože krajský súd sa riadne nevysporiadal s jej odvolacou argumentáciou týkajúcou sa:

- namietanej absencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vznikom posttraumatickej stresovej poruchy žalobkyne,
- namietanej neprítomnosti mimoriadne nepriaznivých následkov poškodenia zdravia žalobkyne na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb,
- nedôvodnosti zvýšenia bodového ohodnotenia na 25-násobok nad vyhláškou stanovený limit,
- prípustnosti odklonu od rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu pri posudzovaní zvýšenia bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad vyhláškou stanovený limit.

Sťažovateľka v rámci svojej sťažnostnej argumentácie ďalej polemizuje so skutkovými a na ne nadväzujúcimi právnymi závermi všeobecných súdov, v rámci čoho sa domáha ich prehodnotenia a následne predkladá ústavnému súdu vlastnú skutkovú a právnu verziu veci.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať namietaný postup krajského súdu pri odôvodňovaní jeho rozsudku za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

Krajský súd, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného okresným súdom, v časti relevantnej pre toto konanie uviedol:

„Odporca v rámci prvostupňového konania ako aj v rámci odvolania namieta, že v danom prípade poškodenia zdravia - posttraumatická stresová porucha, nie je v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, keď poukazoval na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 2692/2006, 25 Cdo 1455/2003 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 73/2006. V zmysle uvedených rozhodnutí bol vyslovený právny záver, že príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia navrhovateľ a protiprávnym konaním odporcu nie je daná, ak poškodenie zdravia spočíva v udalosti, ktorá je už sama následkom protiprávneho konania odporcu. Tento právny záver, ale podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné aplikovať na daný prípad, keď rozhodnutia odporcom citované, vychádzajú z rozdielnych skutkových okolností, keď navrhovatelia v týchto konaniach neboli priamo účastníkmi škodovej udalosti a k poškodeniu na zdraví došlo až následne, keď sa dozvedeli o tom, že osoba im blízka bola škodovou udalosťou usmrtená.

V prejednávanej veci ale navrhovateľka bola priamou účastníčkou dopravnej nehody, pri ktorej došlo k poškodeniu jej zdravia a k úmrtiu jej syna a posttraumatická stresová porucha je priamym následkom tejto škodovej udalosti /dopravnej nehody/ a je tu teda priama príčinná súvislosť, keď ako vyplýva zo znaleckého dokazovania vykonaného znalcom [REDACTED] nie je možné oddeliť vznik tejto poruchy a rozčleniť ho na posttraumatickú stresovú poruchu, ktorá vznikla z dôvodu úmrtia jej syna a ktorá vznikla v dôsledku jej vlastného úrazu. Táto porucha je následkom intenzívnej stresovej situácie, pri ktorej navrhovateľka bola priamo zúčastnená, keď ani znalec nevedel vylúčiť, že aj samotný úraz, ktorý utrpela navrhovateľka, by sám o sebe nespôsobil túto poruchu.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom prvostupňový súd správne vychádzal pri skúmaní dôvodov na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia základného bodového hodnotenia 725 bodov / 600 bodov -pol. 253. vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých činiteľov a tiesnivých situácií; 100 bodov - pol. 302 c), poúrazová porucha hybnosti driekovej chrbtice stredne ťažkého stupňa, 200 bodov krátené na 1/2, 25 bodov – pol. 302 a), poúrazová porucha hybnosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa, 50 bodov krátené na 1/2.

Čo sa týka sťaženia spoločenského uplatnenia toto sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre

uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti (§ 4 ods. 1 vyhlášky). Výška konkrétneho odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí jednak od ohodnotenia v lekárskom posudku a jednak od toho, či a v akom rozsahu a s akými prejavmi došlo k zmene stavu pred vznikom škody a po ňom. Pre správne určenie výšky odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je nevyhnutné najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody, a aké predpoklady má po vzniku škodlivej udalosti. Z porovnania týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver, či a do akej miery boli touto udalosťou zúžené alebo stratené možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. 10 9Co 200/2013. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania.

Zo skutkových zistení vyplýva že k nehode došlo, keď navrhovateľka bola vo veku 28 rokov čiže v produktívnom veku a poškodením jej zdravia došlo u nej k výraznému obmedzeniu pracovného, spoločenského a športového uplatnenia ako i obmedzeniu účasti na plnom rodinnom a osobnom živote v porovnaní s obdobím pred vznikom škody. Prácu, ktorú navrhovateľka v súčasnosti vykonáva, nedokáže robiť súvisle, musí si ju zadeľovať postupne, pričom fyzická námaha jej spôsobuje bolesti. Navrhovateľka predtým rada pracovala v záhrade, teraz túto prácu vykonávať nemôže alebo len s pomocou, má problém dlho stáť alebo sedieť a je odkázaná na pomoc druhých je napr. pri dvíhaní ťažkých predmetov. Rovnako sa pred nehodou zúčastňovala na výletoch, na športových podujatiach, rada bicyklovala, teraz sa týchto akcií nezúčastňuje vôbec alebo len v obmedzenej miere. Trpí sociálnou izoláciou, uzavretosťou, pesimizmom a chýbajúcou perspektívou v živote. Zranenia navrhovateľky, ktoré vznikli v dôsledku poškodenia zdravia pri nehode, majú

trvalé následky. Ide o bolestivú poruchu pohyblivosti driekovej a krčnej chrbtice a príznaky posttraumatickej stresovej poruchy, ktoré navrhovateľke spôsobujú zreteľné postihnutie v psychickej, sociálnej i pracovnej oblasti.

Vzhľadom na tieto zistené okolnosti, ako i s poukazom na odborné (medicínske) zistenia, ktoré sú popísané vyššie, sa odvolací súd stotožňuje zo záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade boli preukázané dôvody hodné osobitného na priznanie mimoriadneho zvýšenia za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 36.068,756 t. j. vo výške 25 násobku bodového ohodnotenia, ktoré je podľa aj názoru odvolacieho súdu postačujúce. Prvostupňový súd rozhodnutie o priznaní mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia založil na zásadách uvedených vo vyhláske a svoje závery vysvetlil aj poukazom na odborné (medicínske) zistenia. S poukazom na vek navrhovateľky, ktorá v produktívnom veku bola vplyvom úrazu obmedzená vo svojom zamestnaní, vo svojich záľubách /práca na záhradke/, spoločenskom a športovom živote je zvýšenie náhrady podľa § 7 ods. 3 vyhlásky primerané v 25 násobku. Ďalšie zvýšenie, vo výške 50 násobku ako to požadovala navrhovateľka neprichádza do úvahy z dôvodu, že pred poškodením zdravia sa nevenovala mimoriadne aktívne vo zvýšenej miere politickej, športovej, kultúrnej činnosti a nedošlo k úplnému vylúčeniu či obmedzenie účasti navrhovateľky na osobnom, rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote alebo priamo k znemožneniu akéhokoľvek výkonu či voľby povolania, voľbe životného partnera. Hoci sa jej v dôsledku zhoršenia zdravia dovtedajšie možnosti jej spoločenského, kultúrneho a športového vyžitia podstatne zúžili, celkom nezanikli a preto ani podľa názoru odvolacieho súdu sa navrhovateľke nepodarilo preukázať, že by v danej veci išlo u nej o taký prípad hodný osobitného zreteľa, pri ktorom by bolo odôvodnené až 50 násobné zvýšenie odškodnenia. Na tom nemôžu nič zmeniť ani navrhovateľkou uvádzané psychické ťažkosti, ktoré znásobujú celkové utrpenie spôsobené zdravotnými obmedzeniami.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia rozsudku krajského súdu vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľky dospel k záveru, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárny.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že argumentácia sťažovateľky je len opakovaním jej predchádzajúcej odvolacej argumentácie, v rámci ktorej polemizovala so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu, a je výlučne výrazom jej odlišného skutkového hodnotenia veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Sťažovateľkou uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia krajského súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2017